

نهۆ هه ره، هه گه ر ته نه قه ئت تو ده رهنگ بمینی.

وه کی دی ژی، گاڤا هشیاریه ک ژ کومه که کا گه له ک دره ئژ پیک بیت، مرۆڤ شوونا نقته بانگی نقته بی دنقیسه.

هنگی لی بخته که کو تو ژ هه ر زارۆکه کی ره عه لبه که کا بده ری په یدا بکی، په کا وه لی کو ده ری ئن وئ خو هه ش بی ن گرتن – و شه کرن و سیرسیر ژئ نه ییت.

(۱۲۹) مرۆڤ نقته بانگی ب کار ناینه هه گه ر پرانی ته کسته کی ژ هشیاریان پیک بیت. وه کی *recete, manual* و بی ن وه کی وان.

په ئنج سه ئقان سه پی بکه. وان بکه زوول – زوول. زوولان د نه ئف رو ئی ده د مقلکی ده بقه لینه. هه ئژ گه رم وان دگه ل به رفه شیر و ئارده ویسکی داینه بهر مه ئقانان.

و هه نک جارن مرۆڤ دکاره نقته بانگی ژ بو دیار کرنا تشته کا گرنگ ب کار بی نه.

ده سنکی که قچک و چه ته لان به ربژیر به ئخه قوتیکا وان. لی مقاته به کو ئه و فر بن، دا ئه و ژیک دوور بن. و باش کو نترۆل بکه کا که قچک که تنه تیک ده ئان نو!

پستی بیژہیا بتہنی

۱۳۰) مروّف نقتہ بانگی داتینہ پشت بیژہیہ کا کوڑ مروّقی رہ بعہ جیبہ . و هنگی مروّف نقتہ بانگی دئیخہ نیف کہ قانہ کان دە .

دیا من شازدہہ (!) زاروک ئانین، ژ وان ددو ہیژ کچک مرن .

د ژیگرتنان دە مروّف نقتہ بانگی دئیخہ نیف گوشہ کہ قانہ کی دە ، دا شاشیین فہ کیت و نقیساندنئ نیشان بکہ . ل بہندا ۱۵- ی بنیرہ .

، بهنۆک

بنگهه سهرهکه

(۱۳۱) دقیت بهنۆک خوهندن زهلال و هیسانی بکه. یانی مرۆف بهنۆکی داتینه نیتبهرا بهشین کۆد کۆمهکی ده تا دهرهجهیهکی سهربخوه بن، لی مرۆف بهنۆکی داناینه نیتبهرا بهشین یه کگرتی. هه گهر پشتی بهنۆکی بیژیهه کا نوو بیت، دقیت ل پشت بهنۆکی فالاهیهک هه به. و ئهف قاعده بیین ل ژیری خوهشتر دیار دکن کا مرۆف بهنۆکی چاوا ب کار تینه.

شانهک

بهنۆک نقیساندن نه ب بهنۆک بیژیهیان فه گرتدایی یه. یانی قاعدهیه کا وهلی نینه کۆ بیژیه دقیت ههرتم بهنۆک بکه فه پشت ههک بیژیهیان. یا گرنگ ئه وه کا بهشین کۆمهکی چاوا پیکه گرتدایی نه. و جارنان درێژاهیا کۆمهکی وهلی دکه کۆ مرۆف بقی نهقی بهنۆکی دئیکه کۆمهکی، دا کۆمهک خوهشتر بیت خوهندن. یانی قاعده بیین متلهق ژ بکارنانینا بهنۆکی ره نین. گه لهک جارن بهنۆک نقیساندن ب داخوازا نقیسکاری فه گرتدایی یه؛ لی ههک جارن ژی مرۆف مه جبووره.

ژ بو پیکه گرتدایی

(۱۳۲) (أ) مرۆف ههرتم بهنۆکی دنقیسه هه گهر کۆد ههژمارتنهکی ده گهانهک (و، یان،

یان ژی، لی، و هتد) نه هه بن.

دهوله تین داگر کهر ته نی خوین، خویدان و هیستران دکن پشکا نه ته وهین
بندهست.

پیویستی ب دهرسین بله ز لی سه راست، ره خنه گر لی نه تاوانکر، باش لی
نه فامکۆر هه نه.

کۆچه رو هات، وی نژدهقان گرتن، ئەو ب سه رکهت.

نازاد ل مالی پاکیی ژ که سی ره ناکه، ل دبستانئ ئەو چاا ئقیسی ژ
هه قالین خوه ره دکه.

گاڤا با نه خواهش به، گاڤا هیستر هه فایی به و گاڤا فه قیری ژ ب گه ویا
مرۆفی ره گرتبه زۆره مرۆف ده بارا مالا خوه بکه.

ئه ندوستریالیسم ب پیشکه تنه زوو، ته کنیکا خورت فه گریدایی به (=)
پیشکه تنه کا زوو و ته کنیکه کا خورت)

بده بهر: پیشکه تنه زوو یا ب ته کنیکه کا خورت. (= پیشکه تنه ته کنیکی کۆ
خورته)

شانهک ۱

دقیت مرۆف هه رتم بهنوکی داینه نیقبه را کۆمه کین کۆب «هه م... هه م...»،
«جارنان... جارنان...»، «گه ه... گه ه...» و بین وه کی فان لیک هاتن گریدان
و گهانهک د نیقبه را وان ده نه به.

شانەك ۲

مرۆڤ بهنوکی داناینه نیقبه را کومه که کا سه ره که و هه ڤوکه کا ب گهانه کی لیک هاتی گریدان.

وی راگهاند کوئه و نه خوه شه و ئه و دئ ل مالی بمینه.

ل دۆر نیقبیرین وهکی پارانته سان

(۱۳۳) مرۆڤ ههرتم بهنوکی داتینه دۆر نیقبیرین وهکی پارانته سان. ژ بیر نه که کو دقیت تو بهنوکی داینی پیشی و پاشیا نیقبیری.

هینکرنا کوردیی، ئه ڤ پرسا گرنگ، دقیت بیت چاره سه ر کرن.
پرسا براکوژی، یانی شه ری نیڤخوه، ههرتم سه ری کوردان دئیشینه.
گه له ک ئالیین باش یین لیکۆلینی، دگه ل کیمانیین وی، هه نه.
پشتی ۱۹۷۹-ی، گاڤا کو بارزانی مر، کوردین باشور د خه باتا خوه ده هه که سست بوون.
مه لایی ساعه ت ۱۲-ی، مه پاشی زانی، بانگ دایی بوو.

«گاڤا هۆن ل مال بوون، ب من به، ئه ز چیتر دخه بتیم. ئه ز ب شه فه قی ڤه رادبووم و هه تا کو هۆن هشیار دبوون ساعه ته کی ئان دو ساعه تان ئه ز ب نقیساندنئ مژوول دبووم.

[- -]

مالهکه بی دهنگ، باوهر بکن، وهک ژیینهکه بی ساز و سترانه.»
باشی جهمشید (۱۹۴۲)، «رہشبهلهک»، هاوار، هژم: ۴۴، رووپ: ۳

ل دۆر هنهک ئدیومین سهربخوه

(۱۳۴) مرۆف ههرتم بهنوکی داتینه پشت ئدیومین کو د کومهکی ده سهربخوه نه.

(أ) د بیژهیین خیتابکرنی ده

گهلی جوانک و خوانمیرنۆ، ژ وه ره دبیزم هۆن ب خیر بین.
نهۆ تو دکاری پیش ده بییی، خه زال.

(ب) د بیژهیین بانگکرن و بین وهکی بانگکرنی ده

وهی ل من، ما ئه ول هره.
نۆ، تو دزانی چینابه.

(ج) د هنهک بیژهیین سهربخوه بین دی ده کو کومهکهکی ددن دهست پی کرن ئان
خه لاس کرن.

ته راستی بقییت، ئەز دبیزم گهرهک وی خوه ژ میری خوه بهردابوويا.
ئەز دبیزم گهرهک وی خوه ژ میری خوه بهردابوويا، ته راستی بقییت.

نه وهلی هیسانی یه، مخابن.
باشه، ئەز دئ دهرهنگ بيم مالى.

(د) د بهشین کومه کا دوباره بووی ده

ئهو گه لهك ژیهاتی یه، ئەو رزگاری فەقیر.
گه را فالال کولانه یان، تو دزانی نه باشه.
ئهو مرۆفین کۆ ژ خه لکى خوه ره گه لهك کار کرین، ما چما کهسێ قه درئ وان
نه زانی؟

(ه) د نیقیبه را بهرسف و هه فوکا شه گو هۆستنێ ده؛ هه گه ر کۆ بهرسف نه ب نقته پرس و
نقته بانگێ خه لاس بیه

— ئەو ل ژیری ل هیقی ته یه، باهۆزی هیدیكا د گو هی شه فده ری ده گۆت.

(ف) د پیشیا نمونه دان و کۆپۆنه نیتین کومه کی بین سه ریخوه ده

وان گه لهك سه هه نه، بۆ نمونه یهك ژ وان گوریخه.
ما دئ چ ژ گونديین مشهختی بیت، بۆ نمونه یین ژ دیرگولی؟
د دهمه کی کورت ده پرس دئ بیت چاره سه رکرن، لی نه به ری دو هه یقان.

ل دۆر ههڤۆكیڤن نیڤبر

(۱۳۵) ههڤۆكیڤن نیڤبر ههڤه نه كو دقیت هه رتم مرۆڤ بهنۆكیڤن داینه پیتی و پاشیا وان، ل بهندا ۱۳۳ و ۱۳۴ ف - ی بنییره.

بهنۆكا مانه گوهۆر

(۱۳۶) هه گهر مرۆڤ ل گۆر قاعده یین بهنۆكیڤن ب ری قه نه چه تیگهشتنا كۆمه كه كیڤن دكاره زۆر بهه بیی كۆ بهنۆك مانه یا كۆمه كیڤن بگوهۆره. لی د ههڤك رهوشان ده بهنۆك دكاره برهڤی (تههسیری) ل مانه یی بكه. شان جوته كۆمه كیڤن ل ژیریڤ بده بهر ئیك.

خوارنه كا ههڤك، پاڤژ. (= خوارنه كا ههڤك و پاڤژ)

خوارنه كا ههڤك پاڤژ. (= نه گه لهك پاڤژ)

ئارده ویسكه كا گه لهك، شرین. (= ئارده ویسكه كا گه لهك و شرین)

ئارده ویسكه كا گه لهك شرین. (= ئارده ویسكه كا زیده شرین)

بهنۆك د رهقه مان ده

(۱۳۷) بهنۆك، ژ بلی ئنگلیزیڤ، د هه می زمانین ئه ورۆپایی ده وه کی نیشانده كا دهه یكیڤن تیت ب كار ئانین.

۲۵.۸ (بلیڤكرن: بیست و پینج بهنۆك ههشت)

؛ نکته بهنوک

(۱۳۸) ههگەر مرۆف هزر بکه کوۆ نکته فاقیرکه ره کا دژوار و بهنوک ژێ فاقیرکه ره کا سسته، هنگی دقیت مرۆف نکته بهنوکی ب کار بینه. مرۆف نکته بهنوکی دئیخه نیقبه را کومه کین - پرترد نیقبه را کومه کین سه ره که ده - کو نیزیکا هیه ک دگهل ئیک هه بن. د پشت نکته بهنوکی ره بیژه ب هووره کی ده ست پی دکه. ههگەر پشتی نکته بهنوکی بیژه یه کا نوو بیت، دقیت ل پشت نکته بهنوکی فالاهیه ک هه به.

جارنان، ب شهف بانگی وه دکم و هشیار دبم؛ چاقین خوه ل تهختین وه دگهرینم. پاشی، تینه بیرا من، ئەز دبیزم سه هویره.

باقی جه مشید (۱۹۴۲)، «ره شیه لهک»، هاوار، هژم: ۴۴، رووب: ۳

هلبژارتنا نکته بهنوکی و نیشانده کین دی ب دلێ مرۆفی فه گرتدایی یه. ژ له ورا نه مکنه کو مرۆف بیژه د فلان رهوشی ده دقیت نکته بهنوک هه به و د بیقانی ده دقیت نه به.

(۱۳۹) د ههژمارتنا ههک تشتان ده مرۆف دکاره ژ بو گروویان ژیک شه بقه تینه نکته بهنوکی ب کار بینه.

توورکی تهژی خه رده ل - مه رده ل ل بهر دیواری بوو: دهسته ک جل و ناله تین تراشکرنی؛ بالۆین نانی، میوه و چایا گهرم؛ نه خشه و بهرچاڤک تی ده بوون.